

مواقف في الزورق والمخيم والنزف

د. عبد العزيز بن عبد الله الحميدي

(١)

نماذج من ورع النبي ﷺ وزهده وخشيته :

ﷺ

:

ﷺ

:

( )

ﷺ

.

ﷺ

.

ﷺ

":

:

( ) "

ﷺ

ﷺ

" :

ﷺ

(/)

( )

- /

( )

( ) "

كامله
عنه

كامله
عنه

.

:

كامله
عنه

:

:

كامله
عنه

:

:

( )

.

—

—

كامله
عنه

!

: كامله
عنه

:

كامله
عنه

:

( ) "

.

" : كامله
عنه

—

—

كامله
عنه

. / ( )

. / ( )

. / ( )

۱۰۰

۱۰۰

۱۰۰

۱۰۰

۱۰۰

۱۰۰

۱۰۰

( )

"

۱۰۰

۱۰۰

*

*

*

-

-

:

:

:

( )
.

:

:

:

" .
.

كامل
الكتاب
موجود

"
.

:

"

( )
.

:

:

:

:

:

_____

. / ( )

. (/) ( )

( )

( )

] : :
: ( )

: [

.

:

:

( )

.

.
:
:

:

... كماله
معه

:

:

:

:

:

:

كامله
معه

( )

كامله
معه

كامله
معه

:

. : ( )
 ( )
. ( )
. ( )
. / ( )
. ( )

:

الحمد لله

:

:

الحمد لله

:

!

:

الحمد لله

:

:

:

:

الحمد لله

:

.

( )

:

[

]

:

—

—

الحمد لله

.

الحمد لله

.

الحمد لله

.

.

كامل
العلم

·
·

كامل
العلم

·

·
·

·
·

·
·

( )

·
·

·
·

·
·

·

·
·

·
·

( )

·
·

( )

( )

⋮

( )

( )

( )
.

..

.

.

.

*

*

*

. ( )
 ( )
- / ( )

-

-

( )

:

:

:

:

.

:

( )

-

:

- [

]

[

]

.

:

:

( )

.

:

( )

( )

.

.

.

كلمة

"

.

( )

.

.

.

.

-

.

.

.

.

( )

صلى الله
عليه وسلم

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا
يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ [

.

.

" .
.

"
.

" .
.

"
.

.

" .
.

—

—

"
.

.

"

"

will
not
be

.

" .
.

( )

:
.

"

.

.

_____

.

( )

— — " .

" .

.

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ [:]

:

صلى الله عليه وسلم

" ! : "

( ) "

:

( )

.

*

*

*

. / ( )

-

-

( )

-

-

( )

:

:

:

( )

.

.

:

:

:

( )

.

. / (

. / (

.

!

.

:

:

:

-

:

:

:

( )

.

-

.

. / (

( )

:

( )

:

:

:

:

( )

.

"

"

.

:

:

:

:

( )

.

.

:

:

:

(

.

(

(

.

/

—

/

.

.

/

(

•
•

السلامة
والصحة
والبيئة

•
•

( )

.

" •
•

"

.

السلامة
والصحة
والبيئة

.

السلامة
والصحة
والبيئة

السلامة
والصحة
والبيئة

.

*

*

*

. / (

-

( )

من مواقف أمير المؤمنين عمر رضي الله عنه

( )

:

- :

-

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

:

( )

.

صلى الله عليه وسلم

.

:

:

:

:

. (/)

( )

•

•

•

•

:

•

صلوات الله
وعلى آله

•

•

•

:

:

• •

]

صلى الله
عليه وسلم

[

( )

●

•

صلی اللہ علیہ وسلم

. - / ( )

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

( )

•

•

8

•

•

( )

•

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} &= \frac{1}{2} / & ( ) \\ \frac{1}{2} &= \frac{1}{2} / & ( ) \end{aligned}$$

*

*

*

.

—

( )

—

( )

:

:
:

:

( )

.

.

:

( )

—

( )

:

—

:

. / ( )

. ( )

. ( )

( )

:

!!

( )

.

:

:

:

"
صلى الله
عليه وسلم

( )

.

"

:

.

:

:

—

: -

:

:

:

( )

.

( )

- /

﴿قَدْ

"

"

[/]

سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَدِّلُكَ فِي زَوْجِهَا ﴿

—

. /

. ( )

( )

( )

• •

( )

( )

صَلَّى
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ

( )

$$- \quad / \quad ( )$$

. / ( )

/ ( )

$$\cdot \quad / \quad ( )$$

مواقف في الورع والعفة والزهد –

(٧)

من مواقف أمير المؤمنين عمر رضي الله عنه

(٥)

:

:

—

—

:

:

صلى الله
عليه وسلم

:

:

:

( )

.

صلى الله
عليه وسلم

.

:

:

—

—

:

:

:

：

( )

·

：

·
：

·

”

”

·

·

：

：

：

—

—

：

( )

·

：

·

· / ( )

· ( )

:

:

:

()

()

.

.

()

.

:

:

:

:

:

:

:

:

()

.

.	()
. /	()
. /	()
. /	()

.

( )
:
:

:

:

:

:

( )

.

:

.

۱۳۹۵
۱۳۹۶
۱۳۹۷

*

*

*

.

( )

/ ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

.

:

:

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

"

"

( )

.

صلى الله عليه وسلم

—

( )

( )

( )

( )

.

.

.

/

—

—

—

السلامة
والصحة

..

!!

.

.

.

السلامة
والصحة

:

:

:

.

[ ]

:

( )

—

—

:

:

.

:

.

السلامة
والصحة

:

_____

: ( )

.

: [ ] :
:
( )
.

:
:
.
( )
:
.

.
* * *

. / ( )
_____
. / ( )

-

( )

:

:

!

:

:

:

:

.

:

( )

.

!

:

!!

.

.

/

/

-

/

( )

.

:

..

..

.

.

.

()

()

()

:

:

:

()

.

—

:

!

.

_____

. ()

. ()

. ()

. / / / ()

۱۱۱۱۱۱۱۱

.

:

( )

:

:

:

:

:

( )

.

.

.

.

( )

.

/

( )

:

:

:

( )

.

:

—

—

.

:

( )

—

:

—

( )

—

—

:

:

الملك
صلى الله عليه وسلم

:

!

( )

.

.

. / /

/ ( )

.

( )

.

( )

. /

( )

*

مواقف في الورع والعفة والزهد – ( )

:

:

:

:

:

:

( )

( )

:

:

.

:

( )

.

.

.

" :

:

"

.

!

!

!

( )

.

( )

.

/

( )

!

!!

.

:

.

:

:

:

:

.

:

:

:

:

( )

.

:

..

يَبْتَغُونَ ﴿۱﴾ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا ﴿۲﴾ [:]

.

صلى الله عليه وسلم

11.

:

•

•

•

:

•

( )

•

•

• •

•

:

•

•

•

•

( )

•

صلى الله
عليه وسلم

- صَلَّيْهِ وَسَلَّمَ
-

: ﴿يَأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا﴾

إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٠﴾ [:] ﴿٢١﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن

طَيِّبَتْ مَا رَزَقْنَاكُمْ ﴿١٠﴾ [: :] :

$$\frac{1}{\sqrt{\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-x^2} dx = \frac{1}{\sqrt{\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-x^2} dx \quad (1)$$
$$\cdot \quad / \quad ( )$$

:

( ) " !
.

:

—

—

:

صلى الله عليه وسلم

.

:

:

( )
.

صلى الله عليه وسلم

.

:

صلى الله عليه وسلم

:

( )

:

:

( )

صلى الله عليه وسلم

:

.(( )

( )

./

( )

( )

.

.

( )

:

( )

:

.

.

:

.

—

:

—

.

!

:

:

—

—

:

.

.

/

( )

•

•

•

•

:

•

• •

• •

!

•

•

•

•

•

•

•

•

•

( )

•

•

•

•

•

•

•

II

( )

11

• •

•

•

!

*

*

*

.

/

1

( )

•

(/)

( )

-

-

( )

:

:

:

:

الحمد لله

( )

:

( )

.

.

.

:

:

:

:

الحمد لله

( )

. - / ( )

( )

.

.

!

:

( )

:

:

:

:

:

:

وَعَلَى اللَّهِ

وَعَلَى اللَّهِ

.

:

( )

.

:

:

:

وَعَلَى اللَّهِ

.	/	( )
.		( )
.	/	( )

ﷺ

:

.

:

:

:

:

:

:

-

:

-

:

-

:

-

ﷺ

:

ﷺ

-

-

[:] فَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا ﴿١٠٠﴾

:

( )

.

.

∴

∴

∴

∴

∴

∴

—

—

∴

∴

∴

∴

∴

—

—

∴

∴

∴

∴

( ) "

.

"

"

"

"

"

" .

∴

∴

"

"

" .

.

"

( ) "

.

.(/)

( )

. /

( )

:

.

.

:

:

:

!

:

:

:

:

:

:

:

( )

وہی
ہوگا

( )

:

:

( )

( )

*

*

*

•

—

( )

:

:

الملك
الملك
الملك

:

:

:

:

.

:

( )

.

الملك
الملك
الملك

.

( )

:

:

الملك
الملك
الملك

:

:

" :

:

:

_____

./ ( )

.(( )

( )

"

.

!

.

بسم الله الرحمن الرحيم

.

بسم الله الرحمن الرحيم

.

:

:

:

( )

:

—

( )

.

—

. / ( )

( )

. / ( )

صلى الله عليه وسلم

..

..

:

:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾

:

[:]

:

:

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

:

:

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم

صلى الله عليه وسلم :

صلى الله عليه وسلم

:

( )

..

( )

•
•
•

•
•

•

•
•

( )

•

•
•
•

•
•
•

*

*

*

• / ( )

( )

:

﴿لَنْ نَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾ [:] :

:

( )

.

.

.

.

:

( )

:

-

-

:

-

-

:

:

:

:

.

. / ( )

. ( )

. / ( )

: :
 ﴿وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفُّوهُ يَحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾
 ( ) : [:] ﴿

:
 :
 : : :
 ( )
 .

.

.

.

. / ( )
 / ( )

:

:

:

وَحِيلَ ﴿ يَنْهَمُ وَيَنْ مَا يَشْتَهُونَ ﴾ [:]

﴿ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ ﴾

أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ ﴿ [:] ^( )

وَحِيلَ ﴿

يَنْهَمُ وَيَنْ مَا يَشْتَهُونَ ﴿

:

—

—

—

:

—

:

( )

!

( ) / .

( ) / .

!

!

.

.

:

:

:

:

:

:

: -

-

. -

-

:

:

:

-

-

:

:

"

الله
عز وجل

:

:

-

-

( )

:

"

.

- "

"

( )

.- /

- مواقف في الورع والعفة والزهد -

(١٤)

من أخبار أبي سعيد الخدري رضي الله عنه :

:

صلى الله عليه وسلم

:

:

" :

صلى الله عليه وسلم

" :

( )

.

صلى الله عليه وسلم

.

:

:

:

:

./

صلى الله عليه وسلم

/

( )

( )
.

..

.

.

:

:

:

:

[ ]

. - / ( )

: : :
( )
.

:
( )
.

عليه
السلام

.

:

( )

: : :
: : :

/

( )
.
/ ( )
( )
(/)

:

:

كَلَامُ
مُحَمَّدٍ
صَلَّى

" : كَلَامُ
: مُحَمَّدٍ
صَلَّى

( ) "

.

—

—

كَلَامُ
مُحَمَّدٍ
صَلَّى

.

:

:

:

: —

—

: !

.

:

.

. (/)

( )

:

:

( )

:

"
صلى الله
عليه وسلم

( )
"

.

.

.

.

"
صلى الله
عليه وسلم

:

"

( )

.

. / ( )

. (/) ( )

. ( )

-

-

( )

:

:

:

:

:

:

.

:

:

.

:

:

:

.

( )

:

.

( )

.

. / ( )

" " ( )

.

.

.

.

.

.

.

•
•

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

∴

( )

∴

∴

∴

—

∴

∴

—

∴

∴

∴

∴

∴

( )

∴

!

∴

∴ / ( )

∴ / ( )

﴿يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا

﴾ [:]

:

:

—

—

.

( )

:

:

:

:

:

—

—

:

:

:

:

:

:

( )

.

( )

( )

— /

•

•

9

•

•

( )

3

9

•

•

1

( )

•

•

●

*

*

*

•

( )

.

/

( )